

Stadsbyggnadskontoret
Peter Lundevall
Torbjörn Johansson

2001-12-17

Gatu- och fastighetskontoret
Anna-Greta Holmbom Björkman

Tfn 08-508 260 00

Idékatalog för Rinkeby

En inventering av Rinkeby har utförts av stadsbyggnadskontoret och gatu- och fastighetskontoret i samarbete med Rinkeby stadsdelsförvaltning. Syftet har varit att finna lämplig mark för bebyggelse. Bakgrunden till inventeringen framgår av stadsbyggnadskontorets och gatu- och fastighetskontorets gemensamma tjänsteutlåtande ” Redovisning av tänkbar mark för bostadsbebyggelse mm i Rinkeby” 2001-12-17. Rinkebys fysiska utvecklingsmöjligheter har också sammanfattas i en framtidsbild.

Nio områden föreslås bli föremål för markanvisningar och detaljplaneläggning. Sammantaget rymmer dessa områden ca 250 bostäder. I samråd med förvaltningarna har ÅWL Arkitekter AB illustrerat en tänkbar bebyggelse på de nio platserna. Godkänner stadsbyggnadsnämnden och gatu- och fastighetsnämnden nämnda tjänsteutlåtande och byggherrar visar intresse och får markanvisningar kommer förslagen tillbaka i form av detaljplanearbete med sedvanligt remiss- och samrådsförfarande.

Kontaktperson och medverkande från Rinkeby stadsdelsförvaltningen vid utarbetande av idéprogrammet har varit Nils Landergren. Flera möten har ägt rum i Rinkeby i föreliggande arbete. Möten har även hållits med byggherrar.

RINKEBYVISIONEN

En levande stadsbyggd blir aldrig färdig. Rinkeby byggdes för tre decennier sedan. Det mesta är sig likt. En vision av Rinkeby har utarbetats för att visa på hur stadsdelen kan utvecklas utifrån sina givna förutsättningar. Bärande delar av framtidsbilden är nya bostäder och arbetsplatser, en sammanlänkning av bebyggelsen och Järvafältet, en snabbspårväg och en ny stadsfront mot Stora Ursvik. I samband med behandlingen av förslag till framtidsbild av Kista Science City har Stockholms kommunfullmäktige uttalat vikten av att ta fram framtidsbilder även för bostadsområdena

på södra Järvafältet. Målet är bl a att åstadkomma en mer varierad miljö i bostadsområdena med fler arbetsplatser och bostäder av varierande storlek och upplåtelseform.

Snabbspårväg

Efter den succéartade framgången av snabbspårvägen i Söderort ter sig en förlängning från Alvik till Kista/Helenelund naturlig. Ett linjesträckning genom Rinkeby Allé/ Rinkeby centrum och vidare på pelare över Järvafältet till Kista är ett alternativ som studeras. Rinkeby är det stationsläge längs en nordlig bansträcka, som har det största upptagningsområdet vad gäller boende. Spårbunden trafik mellan Rinkeby och Kista skulle öka förutsättningar för ett närmare utbyte och integration mellan stadsdelarna på ömse sidor om Järvafältet. Ett samarbete kring snabbspårvägens sträckning har påbörjats mellan SL, Stockholms stad och berörda grannkommuner.

Arbetsplatser

Bostäder dominerar i Rinkeby liksom i flertalet av efterkrigstidens förorter. Större arbetsplatsetableringar möjliggörs när den planerade förskjutningen av E18 österut genomförs och infarten vid Rinkeby Allé flyttas söderut. Genom dessa förändringar kan den nuvarande bensinstationen i Rinkebys östligaste del komma att flyttas. Förändringarna skapar förutsättningar för en ny stadsfront mot den diskuterade nya stadsdelen i Stora Ursvik i Sundbyberg. Skulle bebyggelse tillkomma på ömse sidor om E18 bör det diskuteras hur områdena kan knytas ihop. Det kan t ex ske genom en viadukt med en gata, gång- och cykelväg och/eller den studerade snabbspårvägen. Som framgår av framtidsbilden ger förändringen en helt ny entré till stadsdelarna på Södra Järvafältet. Direkt tillgängligheten till en uppdaterad europaväg, en förnyad Kymlingelänk, ny snabbspårväg och 2 km från ett av världens ledande IT-kluster i Kista, ger intressanta förutsättningar för företagsetableringar i en östlig gränzon i Rinkeby. Arbetsplatser kan också tillkomma på en eventuell överdäckning av Hjulstavägen/E18. Med fler arbetsplatser i Rinkeby kan förortslivet breddas och funktionssepareringen motverkas.

Bostäder - överdäckning

Möjligheter att bygga nya bostäder i Rinkeby redovisas närmare i föreliggande idékatalog. I ett särskilt ärende studeras förutsättningarna att överdäcka en del av E18 norr om Rinkebystråkets mynning. En överdäckning är komplicerad och kostbar. Bebyggelse kan innehålla arbetsplatser, bostäder eller en blandning av sådana. Genom att bygga över europavägen på ett avsnitt på maximalt 300 meter erhålls en bred brygga mellan bostadsbebyggelsen i Rinkeby och Järvafältets friområde. Utsikten över fältet blir storslagen. Byggs bostäder på däckets liksom inom stadsdelen i övrigt som redovisas nedan, kan uppskattningsvis 450 nya bostäder tillkomma i Rinkeby. Planeringen av överdäckningen har haft som utgångspunkt att snabbspårvägen går genom Rinkeby i detta avsnitt.

Det offentliga rummet

Rinkeby byggdes ut i slutet av 1960-talet. Allt är genomplanerat. Stadsdelen speglar den tidens stadsbyggnadsideal. Trafiksepareringens principer är konsekvent tillämpade. Ingen genomfartsgata finns i öst-västlig riktning. En genomfartsgata finns i nord-sydlig riktning (Rinkebystaket). Rinkebys 16 000 invånare är prydligt inramade av E18 och Rinkebysvägen och därefter av grönstråk..

Gaturummets utformning ger en omedelbar upplevelsen av vardagsmiljön. Det är på gator, platser, parker och gångvägar som det dagliga livet delas med grannar och besökare. En stadsbyggd ska vara lätt, säker och tilltalande att röra sig i. Förutom inventering av möjlig kompletteringsbebyggelse har förbättringar av den offentliga miljön i Rinkeby studerats. Ett diskussionsunderlag har utarbetats. Det visar på möjligheterna att fortsätta arbetet med att höja kvaliteten på Rinkebys platser och gaturum. De befintliga gångstråken bör kompletteras med trottoarer längs Rinkebys gator. Nu tvingas Rinkebyborna balansera på smala väggrenar istället för att anständigt promenera på en trottoar. Eftersom gatuparkering sannolikt kommer att tillåtas i större utsträckning förefaller trottoarer än mer motiverade där gatubreddens tillåter detta. Dras snabbspårvägen via Rinkeby Allé och Rinkebystråket får dessa gator en ökad dignitet. Rinkeby Allé blir en entrégata som förstärks av föreslagen

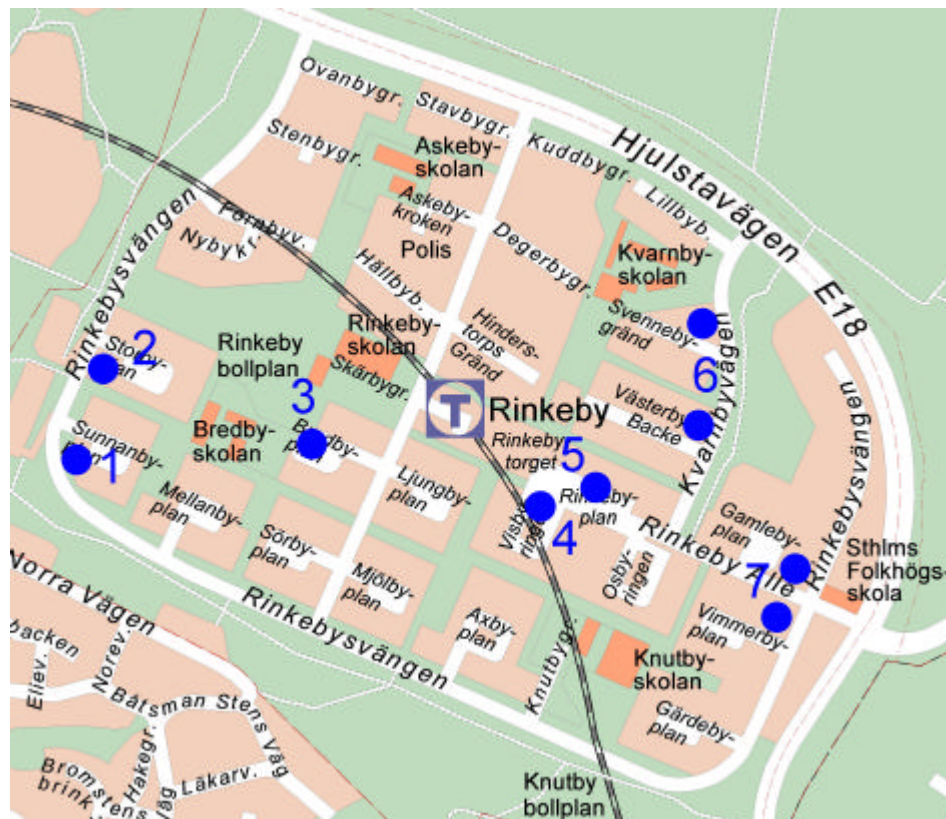
kompletteringsbebyggelse längs gatan och eventuell upprustning av intilliggande loftgångshus med entréer vända mot gatan. Byggs Stora Ursvik kan Rinkeby Allé dessutom knyta ihop den nya stadsbygden i Sundbyberg och Rinkeby centrum.

Armaturen bör förnyas på olika håll i stadsdelen. De fem gångbroarna över Rinkebystråket tycks vara byggda av elementfabrikernas överskottslager. De tunga betongfronterna skär av perspektiven och är föga estetiskt tilltalande. Skulle snabbspårvägen dras fram helt eller delvis i Rinkebystråkets sträckning måste med stor sannolikhet gångbroarna tas bort och gatans profil jämnas till. Ska gångbroarna vara kvar bör gångbroarnas fronter ersättas av transparenta räcken eller dylikt. Bilar kör ibland på gång- och cykelbanorna. Hinder för sådan trafik bör placeras ut. En översyn för busstationernas lägen bör genomföras. Trädplanteringar och grönstrukturen bör ses över. Miljömässiga förbättringar i gatuummet bör kunna genomföras i samband med ett genomförande av föreslagna kompletteringsförslag och eventuellt med medel som frigörs i samband med genomförandet av projektet Kista Science City.

I den klassiska stenstaden erbjuder gatunätet rikliga möjligheter till tvärförbindelser. I Rinkeby finns endast en genomfartsgata. Möjligheterna till att öppna fler genomfartsgator har studerats. Den konsekvent genomförda och genomplanerade bebyggelsestruktur i Rinkeby med ett hierarkiskt trafikseparerat gång- och gatunät gör det mycket svårt att i efterhand dra fram nya gator. Sådana tvärförbindelser skulle behövas dras rakt genom hus och grönstråk. Trafiksepareringen är integrerad i Rinkeby övriga bebyggelse- och grönstruktur samt erbjuder bl a ett säkert och bekvämt trafiksystem för gående, cyklister och bilister.

Rinkebys befintliga kvalitéer, pågående förnyelse och Rinkebyvisionens idéer ger intressanta utgångspunkter för Rinkebys framtid.

Förslag till kompletteringsbebyggelse

1. RINKEBYSVÄNGEN – SUNNANBYPLAN

Kv Fotkvarnen 2, Rinkebysvängen – Sunnanbyplan

Markägare, upplåtelse- och planförhållande

Fastigheten upplåts med tomträtt av Stockholms stad till Wihlborgs Bostäder AB.

Detaljplan PL 6690 anger parkeringsdäck och park.

Nuvarande markanvändning

Markparkering

Läge och områdesbeskrivning

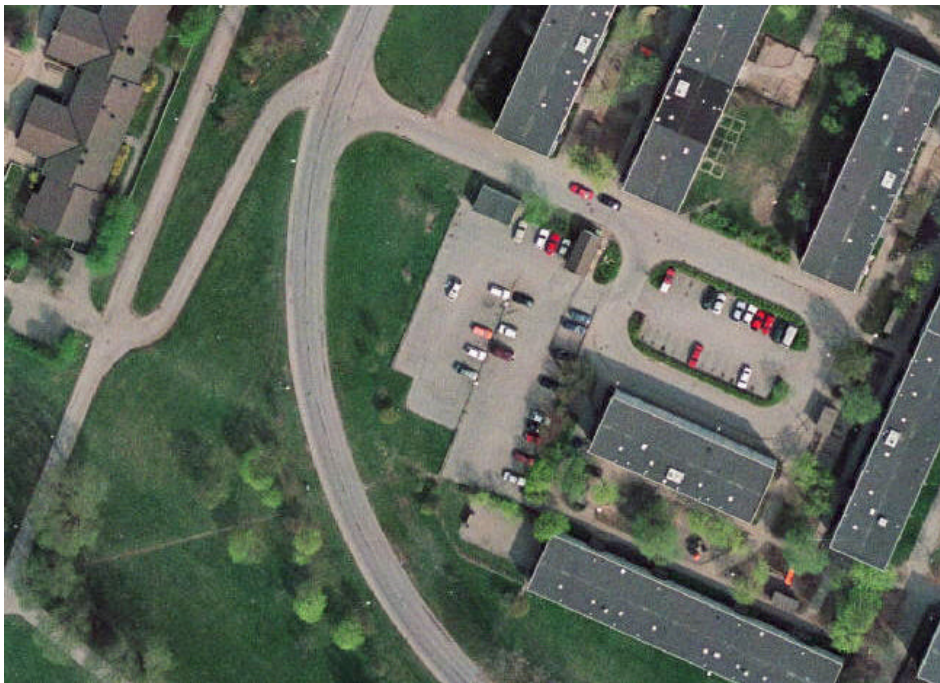
Området ligger i sydvästra delen av Rinkeby på gränsen till grönstråket som skiljer Rinkeby från Tensta respektive Bromsten. Avståndet till Rinkeby centrum med tunnelbanan är ca 750 meter. Vid Sunnanbyplan finns två ytparkeringar som rymmer ca 26 respektive ca 80 parkeringsplatser. Lamellhus med hyresrätt i två och tre våningar omger Sunnanbyplan. På andra sidan Rinkebysvängen ligger två daghem.

Förslag

Åtta radhus föreslås på delar av parkeringsplatsen närmast Rinkebysvängen. Radhusen föreslås mjukt följa Rinkebysvängens krökning och forma en avslutning av stadsdelen. Läget för radhus får anses som bästa tänkbara i Rinkeby med direkt närhet till parkområden. Bebyggelsen i Rinkebys södra del är lågskalgig varför radhus i två våningar känns naturligt i grannskapet. Även i förhållanden till Bromstens småhusbebyggelse

Sunnanbyplan från Rinkebysvängen idag

Situationsplan

Förslag till ny bebyggelse

2. RINKEBYSVÄNGEN - STORBYPLAN

Kv Skvaltkvarnen 3, Rinkebysvängen – Storbyplan

Markägare, upplåtelse- och planförhållande

Fastigheten upplåts med tomträtt av Stockholms stad till Wihlborgs Bostäder AB.

Detaljplan PL 6690 anger parkeringsdäck.

Nuvarande markanvändning

Markparkering

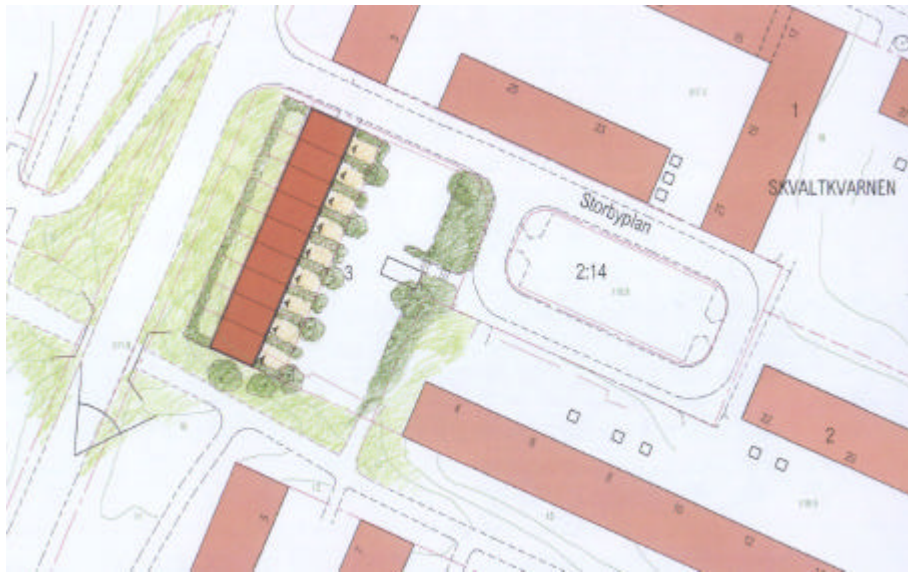
Läge och områdesbeskrivning

Platsen ligger i sydvästra delen av Rinkeby på gränsen till grönstråket som skiljer Rinkeby från Tensta respektive Bromsten i söder. Avståndet till Rinkeby centrum och tunnelbanan är ca 650 meter. Vid Storbyplan finns två ytparkeringsplatser. Den större mot Rinkebysvängen rymmer drygt 70 parkeringsplatser medan den mindre rymmer ca 40 parkeringsplatser. Lamellhus i tre våningar med hyresrätter finns intill parkeringsplatserna. På andra sidan Rinkebysvängen mot väster ligger två daghem.

Förslag

Nio radhus föreslås på delar av den större parkeringsplatsen närmast Rinkebysvängen. En radhuslänga fungerar väl i det befintliga stadsplanemönstret. Tillsammans med föreslagna radhus vid Sunnanbyplan i kvarteret intill skapar radhusen en ny lågmäld front i denna del av Rinkeby. Läget för radhusen får anses som bästa tänkbara i stadsdelen med bl a närhet till parkområden. Då radhus kan rymma större familjelägenheter är läget vid två större daghem lämpligt. Bebyggelsen i denna del av stadsdelen är småskalig i likhet med de föreslagna radhusen. Radhus är i "samma anda" som de radhus som uppförs i hörnan Rinkebystråket och Rinkebysvängen och som stadsbyggnadsnämnden har uttalat som exempel värda att ta efter vid fortsatt kompletteringsbebyggelse.

Totalt bedöms antalet parkeringsplatser minska med omkring hälften på den större parkeringsplatsen mot Rinkebysvängen. På denna parkeringsplats där radhusen föreslås bedöms ca 35 parkeringsplatser kvarstå. Om behov skulle uppstå finns möjligheter att anordna extra parkeringsplatser längs Storbyplans vändslinga. Förslaget kräver detaljplaneändring.

Situationsplan

Storbyplan från Rinkebysvägen, idag

Förslag till ny bebyggelse

3. RINKEBYSTRÅKET - BREDBYPLAN

Bredbyplan 2:3

Markägare, upplåtelse- och planförhållande

Fastigheten upplåts med tomträtt av Stockholms stad till MSA Fastigheter

Detaljplan PL 6690 anger parkeringsdäck.

Nuvarande markanvändning

Markparkering

Läge och områdesbeskrivning

Platsen ligger relativt centralt i närheten av Rinkebystråket i den södra delen av stadsdelen. Avståndet till Rinkeby centrum med tunnelbanan och butiker är drygt 300 meter. I närheten ligger en skola, Rinkeby idrottshall, en utomhusplan för fotboll mm samt en lekpark. I anslutning till platsen finns en av Rinkebys fåtaliga sparade kullar med vegetation. Lamellhus i tre våningar med hyresrätter och ett parkeringsdäck är också grannar till platsen.

Förslag

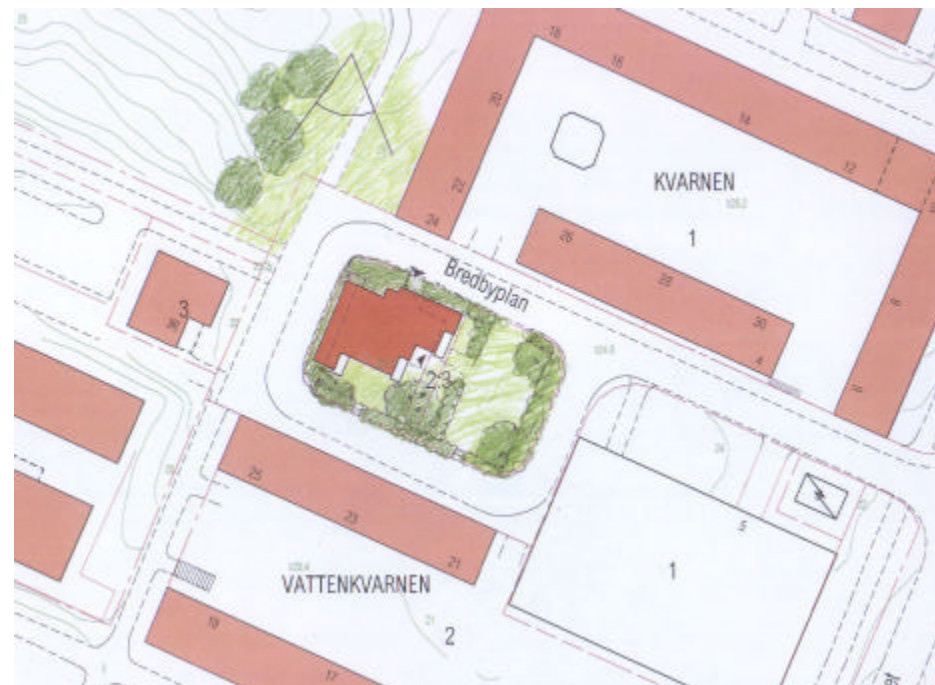
En stadsvilla med omkring tio lägenheter föreslås på parkeringsplatsen vid Bredbyplan. Byggnaden kan vara i fyra våningar inklusive etagevåning. Läget är bra i närheten av centrum, kommunikationer, skola, idrottsanläggning och grönska. Stadsvillan skulle komplettera den stora mängden av lamellhus i Rinkeby. En sådan byggnad med förslagsvis större bostäder och kanske ägandebostäder/bostadsrätt får anses vara i "samma anda" som de radhus uppförs inte långt därifrån i hörnan Rinkebystråket och Rinkebysvängen och som stadsbyggnadsnämnden ansett som ett exempel värt att följa vid fortsatt kompletteringsbebyggelse.

Om parkeringsplatsen bebyggs försvinner ca 40 parkeringsplatser. Möjligtvis kan en mindre del – ca 10 - av parkeringsplatserna kvarstå. Ett parkeringsdäck i två våningar gränsar emellertid till Bredbyplan. Det totala antalet parkeringsplatser i området torde därför vara tillräckligt.

Sammantaget synes parkeringsplatsen vid Bredbyplan ha flera lägeskvaliteter för kompletteringsbebyggelse med en stadsvilla. En ny byggnad skulle minska det stora utbudet av parkeringsytor i stadsdelen och kunna ge ett tillskott av större familjebostäder med andra upplåtelseformer än hyresrätter som i övrigt dominerar utbudet i Rinkeby. Förslaget kräver detaljplaneändring.

Bredbyplan idag

Situationsplan

Förslag till ny bebyggelse

